

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Radana Malíka a soudců JUDr. Barbary Pořízkové a JUDr. Petra Mikeše, Ph.D., v právní věci **žalobce: V. S. B.**, zast. Mgr. Petrem Václavkem, advokátem se sídlem Opletalova 25, Praha 1, proti **žalované: Policie ČR, Ředitelství služby cizinecké policie**, se sídlem Olšanská 2, Praha 3, proti rozhodnutí žalované ze dne 24. 9. 2014, č. j. CPR-7436-3/ČJ-2014-930310-V240, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 21. 11. 2014, č. j. 2 A 49/2014 – 34,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **se zamítá.**
- II.** Žádný z účastníků **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Policie České republiky, Krajské ředitelství policie hl. m. Prahy, odbor cizinecké policie, oddělení pobytové kontroly, pátrání a eskort (dále jen „odbor cizinecké policie“), vydal dne 6. 4. 2014 rozhodnutí č. j. KRPA- 6179-30/ČJ-2014-000022, kterým žalobci podle § 119 odst. 1 písm. c) bodu 2. zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), uložil správní vyhoštění. Doba, po kterou nelze žalobci umožnit vstup na území členských států Evropské unie, byla stanovena na jeden rok a její počátek v souladu s § 118 odst. 1 zákona o pobytu cizinců od okamžiku, kdy žalobce pozbude oprávnění k pobytu na území České republiky. Dále byla podle § 118 odst. 3 zákona o pobytu cizinců stanovena doba k vycestování z území České republiky, a to do 30 dnů od nabytí právní moci rozhodnutí. Podle § 120a odst. 1 zákona o pobytu cizinců odbor cizinecké policie rozhodl, že se na žalobce nevztahují důvody znemožňující vycestování podle § 179 téhož zákona.

[2] O odvolání žalobce rozhodla žalovaná tak, že změnila dobu, po kterou mu nelze umožnit vstup na území členských států Evropské unie, na šest měsíců; v ostatních výrocích napadené rozhodnutí potvrdila, a to rozhodnutím citovaným v záhlaví tohoto rozsudku. Ztotožnila

se s odborem cizinecké policie v tom, že žalobce pobýval na území České republiky neoprávněně, počátek neoprávněného pobytu však nebyl určen správně. Pobyt žalobce byl totiž neoprávněný až od 15. 10. 2013, nikoliv od 21. 8. 2013.

[3] Poté žalovaná vysvětlila, proč vyhoštěním nedojde k nepřiměřenému zásahu do rodinného a soukromého života žalobce. S ohledem na délku jeho pobytu na území České republiky doposud nebyl integrován a sám uvedl, že zde nemá kulturní, sociální ani ekonomické vazby. Jeho manželka a syn žijí ve Vietnamské socialistické republice, dva dospělí synové z prvního manželství ve Spolkové republice Německo. Pokud žalobci nebrání zákonná překážka, není zde důvod, proč by se nemohl vrátit do země svého původu.

[4] Rozhodnutí žalované napadl žalobce u Městského soudu v Praze (dále jen „městský soud“), který žalobu zamítl rozsudkem uvedeným v záhlaví, neboť se ztotožnil s posouzením věci žalovanou. K námitkám žalobce městský soud uvedl, že v neuvedení taxativního výčtu podkladů pro vydání rozhodnutí nespaturuje porušení § 68 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“). Tento postup nezpůsobuje nezákonnost a předmětné ustanovení takovou povinnost neukládá.

[5] Ani námitku, že pobyt žalobce byl nelegální pouze z důvodu přepjatého formalismu Ministerstva vnitra, Odboru azylové a migrační politiky (dále jen „Ministerstvo vnitra“), neshledal důvodnou. K věci uvedl, že nemůže posuzovat jiné řízení, které bylo vedeno před jiným správním orgánem, ani důvody, pro které předmětné řízení zastavil. Následně městský soud vyložil, že správní vyhoštění je svou povahou nikoliv rozhodnutím sankční povahy, ale toliko správním rozhodnutím, které obsahově vyjadřuje zájem státu na tom, aby se jím dotčený cizinec na území nezdržoval. Proto se při aplikaci § 119 odst. 1 písm. c) bodu 2. zákona o pobytu cizinců sleduje pouze to, zda cizinec pobýval na území České republiky neoprávněně v rozporu s § 103 písm. n) téhož zákona. Městský soud tedy nesoúhlasil s názorem žalobce, že uložení správního vyhoštění musí být odůvodněno intenzitou protiprávního stavu či protiprávního chování. Věnoval se i tvrzené nepřiměřenosti zásahu do soukromého a rodinného života žalobce. Uvedl, že žalovaná se touto otázkou řádně zabývala, neboť vzala v potaz délku protiprávního jednání žalobce, celkovou délku jeho pobytu na území České republiky, věk, zdravotní stav, povahu a pevnost rodinných vztahů. K přiměřenosti zásahu se i sám vyjádřil.

[6] Při jednání dne 21. 11. 2014 žalobce namítl, že správní orgány pochybily, neboť postupovaly v rozporu s rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 2. 3. 2005, č. j. 4 Azs 181/2004 – 44; do správního spisu nezaložily rozhodnutí Ministerstva vnitra o zastavení řízení ve věci žádosti o povolení k dlouhodobému pobytu, respektive o jeho neprodloužení, a spokojily se pouze se zprávou Ministerstva vnitra. K této námitce městský soud předně uvedl, že byla učiněna po lhůtě k podání žaloby dle § 71 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „soudní řád správní“), ve spojení s § 172 odst. 2 zákona o pobytu cizinců. Dále zdůvodnil, proč nelze závěry citované judikatury ve věci žalobce aplikovat.

[7] Proti tomuto rozsudku žalobce (dále jen „stěžovatel“) brojí kasační stížností.

II. Obsah kasační stížnosti, vyjádření žalované

[8] V kasační stížnosti a jejím doplnění stěžovatel tvrdil naplnění kasačních důvodů podle § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s. Městský soud dle jeho názoru dostatečně nepřezkoumal činnost správních orgánů, které ve věci nevycházely ze spolehlivě zjištěného stavu, a svůj rozsudek ani dostatečně nezdůvodnil.

pokračování

[9] Konkrétně stěžovatel namítl porušení § 3 a § 50 odst. 3 správního řádu, neboť správní orgán nezjistil stav věci, o kterém nejsou důvodné pochybnosti. V řízení, které je vedeno z moci úřední a účastníku mají být uloženy povinnosti, měl i bez návrhu zjistit všechny rozhodné skutečnosti, tedy i ty, které svědčí ve prospěch stěžovatele. Svým postupem současně porušil zásady vedení správního řízení, zejména zásady uvedené v § 2 odst. 3 a 4 správního řádu. Následně popsal, z jakých důvodů byl chybný postup Ministerstva vnitra, a žalované i městskému soudu vytkl, že odmítly správnost a zákonnost tohoto postupu posuzovat. Stěžovatel také zpochybnil, že by v minulosti uznal, že jeho pobyt na území České republiky je nelegální. Současně zdůraznil, že ani takové tvrzení by nezbavilo správní orgán a správní soud povinnosti náležitě zjistit stav věci a zajistit spravedlnost rozhodování.

[10] Poté vyložil, z jakých důvodů byl jeho pobyt na území České republiky oprávněný. V době zajištění a zahájení řízení o správním vyhoštění totiž pobýval na území legálně na základě své žádosti o změnu účelu dlouhodobého pobytu a s ohledem na doposud prokázané skutečnosti musel být minimálně v dobré víře, že jeho pobyt je oprávněný. V době od 15. 10. 2013 do 6. 1. 2014, tedy době, kdy na území České republiky pobýval dle žalované nelegálně, měl navíc v průběhu řízení o žádosti o povolení k dlouhodobému pobytu. Přesvědčení o oprávněnosti pobytu potvrzují i závěry Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců, jejíž rozhodnutí ze dne 4. 8. 2014, č. j. MV – 58300-5/SO/sen-2014, a ze dne 9. 12. 2014, č. j. MV-53112-3/SO-2014, k doplnění kasační stížnosti přiložil (komise rozhodovala v řízeních o žádosti stěžovatele o změnu účelu povolení k dlouhodobému pobytu a žádosti o vydání povolení k trvalému pobytu). Stěžovatel uzavřel, že správní orgány (i městský soud) si byly povinny učinit vlastní úvahu o oprávněnosti jeho pobytu na území České republiky, nikoliv se pouze spolehnout na sdělení jiného správního orgánu, zde Ministerstva vnitra.

[11] Dále stěžovatel namítl, že rozhodnutí žalované je nepřiměřené. V době zajištění se snažil svou pobytovou situaci aktivně řešit, se správními orgány spolupracoval, o svém pobytu vše zcela pravdivě vypověděl. Navíc byl přesvědčen o tom, že jeho pobyt je legální. Správní orgány ani soud se však otázkou přiměřenosti správního vyhoštění řádně nezabývaly, neboť nezohlednily okolnosti soukromého života stěžovatele a přítomnost jeho syna (synů, pozn. Nejvyššího správního soudu) na území Evropské unie. Samotný odkaz na přítomnost rodiny stěžovatele v domovské vlasti není dle jeho názoru dostačující, zejména když svou rodinu podporuje finančně.

[12] Stěžovatel shrnul, že městský soud nedostatečně zdůvodnil své rozhodnutí, nelyž nepořádal námitky uplatněné v žalobě a náležitě se nezabýval skutečným stavem věci. Pochybil především ve vztahu k přezkumu zásahu rozhodnutí o správním vyhoštění do soukromého a rodinného života stěžovatele a důvodnosti jeho zahájení, respektive tvrzení legálnosti pobytu stěžovatele.

[13] V kasační stížnosti také navrhl přiznání odkladného účinku, což odůvodnil zejména potenciálním zásahem do svého práva na spravedlivý proces, a odkázal na judikaturu Nejvyššího správního soudu.

[14] Žalovaná ve svém vyjádření nesouhlasila s přiznáním odkladného účinku kasační stížnosti z důvodu rozporu s veřejným pořádkem. Dále odkázala na své vyjádření k žalobě a uvedla, že vycházela ze zjištěného skutkového stavu v době rozhodování. Ztotožnila se s rozsudkem městského soudu a navrhla, aby Nejvyšší správní soud kasační stížnost zamítl.

III. Právní hodnocení Nejvyššího správního soudu

[15] Nejvyšší správní soud nejprve posoudil formální náležitosti kasační stížnosti a shledal, že byla podána včas, směřuje proti rozhodnutí, proti němuž je podání kasační stížnosti přípustné, a stěžovatel je ve smyslu § 105 odst. 2 s. ř. s. řádně zastoupen advokátem. Poté přistoupil k přezkumu rozsudku městského soudu v rozsahu kasační stížnosti a v rámci uplatněných důvodů. Ověřil také, zda napadený rozsudek netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.).

[16] Stěžovatel uplatnil tři kasační důvody, uvedené v § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s. Podle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. lze kasační stížnost podat z důvodu tvrzené nezákonnosti spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení. Podle § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s. lze kasační stížnost podat pro tvrzené vady řízení spočívající v tom, že skutková podstata, z níž správní orgán v napadeném rozhodnutí vycházel, nemá oporu ve spisech nebo je s nimi v rozporu, nebo že při jejím zjišťování byl porušen zákon v ustanoveních o řízení před správním orgánem takovým způsobem, že to mohlo ovlivnit zákonnost, a pro tuto důvodně vytýkanou vadu soud, který ve věci rozhodoval, napadené rozhodnutí správního orgánu měl zrušit; za takovou vadu řízení se považuje i nepřezkoumatelnost rozhodnutí správního orgánu pro nesrozumitelnost. Podle § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. lze kasační stížnost podat z důvodu tvrzené nepřezkoumatelnosti spočívající v nesrozumitelnosti nebo nedostatku důvodů rozhodnutí, popřípadě v jiné vadě řízení před soudem, mohla-li mít taková vada za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé.

[17] Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek v rozsahu kasační stížnosti a v mezích shora uvedených důvodů. Poté dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

III. a) Námitky zpochybňující přezkoumatelnost rozsudku městského soudu

[18] Na prvním místě se Nejvyšší správní soud zabýval tvrzenou nepřezkoumatelností napadeného rozsudku. Tato vada je navíc natolik závažná, že ji musí zkoumat i z úřední povinnosti, tedy i tehdy, pokud by ji stěžovatel nenamítal (§ 109 odst. 4 s. ř. s.).

[19] Stěžovatel tvrdí, že městský soud nevypořádal jeho námitky, některými otázkami se dostatečně nezabýval a následně své rozhodnutí přesvědčivě nezdůvodnil. Tvrdí tedy, že napadený rozsudek je nepřezkoumatelný pro nedostatek důvodů (případně i pro nesrozumitelnost). Této problematice se věnuje rozsáhlá judikatura Nejvyššího správního soudu, vzhledem k povaze stěžovatelových námitek lze odkázat např. na rozsudky ze dne 29. 7. 2004, č. j. 4 As 5/2003 – 52, ze dne 17. 1. 2008, č. j. 5 As 29/2007 – 64, ze dne 18. 10. 2005, č. j. 1 Afs 135/2004 – 73, publikovaný pod č. 787/2006 Sb. NSS, ze dne 14. 7. 2005, č. j. 2 Afs 24/2005 – 44, publikovaný pod č. 689/2005 Sb. NSS, a ze dne 25. 5. 2006, č. j. 2 Afs 154/2005 – 245. Dle uvedené judikatury je rozhodnutí nepřezkoumatelné, jestliže například není zřejmé, jakými úvahami se soud řídil při naplňování zásady volného hodnocení důkazů či utváření závěru o skutkovém stavu, dále z jakého důvodu nepovažoval za důvodnou právní argumentaci v žalobě, proč považoval žalobní námitky za liché, mylné nebo vyvrácené, proč subsumoval skutkový stav pod zvolené právní normy, nebo pokud se soud nevypořádal s některými žalobními námitkami.

[20] Nejvyšší správní soud žádné takové pochybení v rozsudku městského soudu neshledal. Vzhledem k tomu, že jádrem stěžovatelových námitek je tvrzené nevypořádání všech žalobních bodů, Nejvyšší správní soud se zabýval především touto otázkou. Městský soud se však se všemi žalobními body vypořádal; zabýval se námitkou prvou, neboť zjišťoval, zda se žalovaná

pokračování

vypořádala se všemi odvolacími námitkami a zda přehlédla namítané porušení § 68 odst. 3 správního řádu. K tomuto tvrzenému porušení se i sám vyjádřil, tj. vypořádal i námitku druhou.

[21] Následně se podrobně věnoval třetí námitce stěžovatele, tj. nepřiměřenosti rozhodnutí o správním vyhoštění, proti které směřovala převážná část argumentace obsažené v žalobě. Vypořádání se s tímto žalobním bodem navíc stěžovatel konkrétně zpochybňuje v kasační stížnosti; Nejvyšší správní soud jej odkazuje na strany šest a sedm napadaného rozsudku, kde městský soud zdůvodnil, proč rozhodnutí přiměřené je. Nejprve uvedl, že soud (ani žalovaná) se nemohl zabývat správností a zákonností postupu Ministerstva vnitra, neboť se jedná o zcela jiné řízení. Dále zdůvodnil chybnost názoru žalobce, že uložení správního vyhoštění musí být odůvodněno intenzitou protiprávního stavu či protiprávního chování, neboť při aplikaci § 119 odst. 1 písm. c) bodu 2. zákona o pobytu cizinců se sleduje pouze to, zda cizinec pobýval na území České republiky neoprávněně v rozporu s § 103 písm. n) téhož zákona. Zabýval se také povahou institutu správního vyhoštění a podrobně popsal, z jakých důvodů nebude správní vyhoštění představovat nepřiměřený zásah do rodinného a soukromého života žalobce, přičemž zohlednil i všechna relevantní stěžovatelova tvrzení.

[22] K poslední námitce, učiněné při jednání dne 21. 11. 2014, městský soud předeslal, že je opožděná ve smyslu § 71 odst. 2 s. ř. s. ve spojení s § 172 odst. 2 zákona o pobytu cizinců. K tomu Nejvyšší správní soud dodává, že již tímto ji dostatečným způsobem vypořádal. V souladu se zásadou koncentrace řízení, kterou je vedeno řízení o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu, může žalobce (zde stěžovatel) žalobu rozšířit o další žalobní body jen ve lhůtě pro podání žaloby. Ta podle shora uvedených ustanovení činí 10 dnů od doručení rozhodnutí správního orgánu v posledním stupni a v případě stěžovatele tedy uplynula dne 4. 10. 2014.

[23] Žádné jiné námitky stěžovatel v řízení před městským soudem neuplatnil. V kasační stížnosti přesto namítá, že se městský soud nezabýval důvodností zahájení řízení o správním vyhoštění. Podle § 75 odst. 2, věty první, s. ř. s. však soud napadené výroky přezkoumá v mezích žalobních bodů. Vzhledem k tomu, že předmětnou námitku stěžovatel v řízení před městským soudem vůbec nevznesl, městský soud se jí nezabýval a ani zabývat nemohl. Pouze pro úplnost Nejvyšší správní soud dodává, že nedůvodnost zahájení řízení o správním vyhoštění stěžovatel opírá o tři okruhy důvodů. Prvý z nich spatřuje v nezákonnosti postupu Ministerstva vnitra v řízení o prodloužení dlouhodobého pobytu stěžovatele. Svůj nesouhlas s tímto postupem stěžovatel v žalobě sice uváděl, nicméně pouze v souvislosti s tvrzenou nepřiměřeností rozhodnutí o správním vyhoštění. Jak vyplývá ze shora uvedeného, v tomto směru se s tvrzenou nezákonností městský soud vypořádal. Nedůvodnost zahájení správního řízení stěžovatel zdůvodňuje dalšími dvěma okruhy argumentů; první z nich se vztahuje k doposud neukončenému řízení o žádosti o změnu účelu povolení k dlouhodobému pobytu, druhý k neskončenému řízení o žádosti o vydání povolení k trvalému pobytu. K tomu Nejvyšší správní soud uvádí, že v těchto případech stěžovatel v kasační stížnosti uplatnil zcela nová skutková tvrzení a na ně navazující právní argumentaci, proto se jimi městský pochopitelně nezabýval, a to ani v jiné souvislosti.

[24] Dále stěžovatel zpochybnil dostatečnost odůvodnění rozsudku. Dle stěžovatele měla nedostatečnost vyplývat z toho, že městský soud se nezabýval důvodností zahájení správního řízení a nevypořádal se s ní v odůvodnění. Vzhledem k tomu, že tato otázka však nebyla předmětem jeho přezkumu, neboť ji stěžovatel vůbec nenastolil, z podstaty věci plyne, že není součástí odůvodnění rozsudku.

[25] Ve zbytku byly námitky stěžovatele týkající se nepřezkoumatelnosti zcela obecné. Nejvyšší správní soud k nim tedy pouze konstatuje, že ani ze žádného jiného důvodu napadaný rozsudek nepřezkoumatelným neshledal. Z rozsudku je patrné, na základě čeho si soud utvářel závěr

o skutkovém stavu věci. Dostatečným způsobem se věnoval zejména klíčové právní otázce, a sice zda je rozhodnutí o správním vyhoštění přiměřené ve smyslu § 119a odst. 2 zákona o pobytu cizinců ve spojení s § 174a téhož zákona a vypořádal uplatněné žalobní body. Napadený rozsudek městského soudu je proto přezkoumatelný.

III. b) Námitky vztahující se k nedostatečně zjištěnému skutkovému stavu

[26] Dále se Nejvyšší správní soud zabýval námitkou stěžovatele, dle které městský soud dostatečně nepřezkoumal činnost správních orgánů, které ve věci nevycházely ze spolehlivě zjištěného stavu. Argumentace k této námitce tvoří podstatnou část kasační stížnosti a dle jejího obsahu ji lze podřadit pod kasační důvod podle § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s. Dle názoru stěžovatele správní orgány porušily § 3, § 50 odst. 3 správního řádu a zásady uvedené zejména v § 2 odst. 3 a 4 správního řádu. Stěžovatel uvedl, proč byl zjištěný skutkový stav nesprávný. Zaprvé proto, že Ministerstvo vnitra postupovalo nezákonně. Zadruhé stěžovatel pobýval a doposud pobývá na území České republiky legálně, neboť jej k tomu opravňuje doposud neukončené řízení o žádosti o změnu účelu povolení k dlouhodobému pobytu. Zatřetí je jeho pobyt oprávněný z důvodu vedení řízení o žádosti o vydání povolení k trvalému pobytu. Tuto argumentaci stěžovatel podrobně rozvedl a vysvětlil, z jakého důvodu byl závěr o nelegálnosti jeho pobytu na území České republiky nesprávný, zejména s ohledem na druhý a třetí důvod.

[27] Nejvyšší správní soud zdůrazňuje, že podle § 104 odst. 4 s. ř. s. není kasační stížnost přípustná, opírá-li se o důvody, které stěžovatel neuplatnil v řízení před soudem, jehož rozhodnutí má být přezkoumáno, ač tak učinit mohl. Podle § 103 odst. 1 s. ř. s. je kasační stížnost přípustná jen z důvodů tam taxativně vymezených, jež jsou svojí povahou vždy důvody právními, jakkoli často mají za základ spor o zjišťování či hodnocení skutkových okolností nebo jiné skutkové námitky. Podle § 71 odst. 1 písm. d) s. ř. s. žaloba proti rozhodnutí správního orgánu musí obsahovat mj. žalobní body, z nichž musí být patrné, z jakých skutkových a právních důvodů považuje žalobce napadené výroky rozhodnutí za nezákonné nebo nicotné. Ustanovení § 104 odst. 4 s. ř. s. *in fine* tedy brání tomu, aby stěžovatel v kasační stížnosti uplatňoval jiné právní důvody, než které uplatnil v řízení před soudem, jehož rozhodnutí má být přezkoumáváno, ač tak učinit mohl; takové námitky jsou nepřípustné (viz usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 7. 2005, č. j. 2 Azs 134/2005 – 43, a rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 9. 2004, č. j. 1 Azs 34/2004 - 49, publikovaný pod č. 419/2004 Sb. NSS).

[28] Stěžovatel v kasační stížnosti uplatnil nový důvod spočívající ve zpochybnění skutkového stavu zjištěného správními orgány. Tuto výtku však mohl uplatnit již v řízení před městským soudem, neboť již v té době mu byly známy všechny skutkové okolnosti, na nichž jsou jeho výtky založeny. Týkají se totiž legálnosti pobytu stěžovatele v roce 2012, od kterého stěžovatel dovozuje oprávněnost svého pobytu na území České republiky doposud. Odbor cizinecké policie i žalovaná vycházely mimo jiné z informace k pobytu stěžovatele poskytnuté Ministerstvem vnitra. Vzaly tak v potaz, že stěžovatel měl povolení k dlouhodobému pobytu za účelem podnikání – OSVČ s platností do 2. 8. 2011, dne 2. 5. 2011 podal žádost o prodloužení povolení k dlouhodobému pobytu, od 4. 5. 2013 do 20. 8. 2013 disponoval dlouhodobým vízem za účelem strpění pobytu na území, dne 19. 8. 2013 podal žádost o udělení dlouhodobého víza za účelem strpění, dne 3. 12. 2013 podal žádost o změnu účelu povolení k dlouhodobému pobytu a dne 4. 12. 2013 podal žádost o vydání povolení k trvalému pobytu. Pokud stěžovatel nesouhlasil se závěry správních orgánů o nelegálnosti pobytu na území, již v řízení před správními orgány mohl (a měl) uvést, z jakých konkrétních důvodů je zpochybňuje. Žádnou relevantní argumentaci však stěžovatel nevznesl a v kasační stížnosti přichází s novým zdůvodněním oprávněnosti

pokračování

pobytu. Proto se jedná o nepřijatelnou kasační námitku ve smyslu § 104 odst. 4 s. ř. s., kterou Nejvyšší správní soud nemohl v řízení o kasační stížnosti přezkoumat.

III. c) Námitka nepřiměřenosti rozhodnutí o správním vyhoštění

[29] Konečně Nejvyšší správní soud přistoupil k přezkumu kasační námitky směřující proti nesprávnému právnímu posouzení přiměřenosti rozhodnutí o správním vyhoštění. Nejprve předesílá, že z dikce § 119 odst. 1 písm. c) bodu 2. zákona o pobytu cizinců vyplývá, že v případě naplnění podmínek pro vyhoštění je příslušný orgán povinen toto rozhodnutí vydat. Není zde tedy prostor pro úvahu, zda řízení o správním vyhoštění zahájit. Zda se následně správní vyhoštění udělí, či nikoliv, není věcí správního uvážení správního orgánu, nýbrž při naplnění zákonných podmínek jde o jeho povinnost; korekcí v tomto postupu je pak pouze ustanovení o vyloučení nepřiměřenosti takového zásahu do soukromého a rodinného života vyhošťované osoby. Stěžovatel navíc až do okamžiku podání kasační stížnosti nezpochybňoval, že zákonné podmínky pro uložení správního vyhoštění podle § 119 odst. 1 písm. c) bodu 2. zákona o pobytu cizinců byly v jeho případě splněny, pouze tvrdil, že uložení správního vyhoštění je v jeho případě nepřiměřené. Ač se může zdát právní úprava zákona o pobytu cizinců příliš tvrdá, je nutno respektovat, že je právem každého státu regulovat příchod a pobyt cizinců na jeho území a stanovit pro jednotlivé pobytové režimy podmínky, kterým je cizinec povinen se podrobit. Smyslem správního vyhoštění podle § 119 odst. 1 písm. c) bodu 2. zákona o pobytu cizinců je pak snaha zamezit dalšímu pobytu cizince, který na území pobývá bez víza či bez platného povolení k pobytu, ač k tomu není oprávněn. Pro správní vyhoštění je pak dostačující zjištění o neoprávněnosti pobytu; důvody, které neoprávněný pobyt způsobily, jsou v tomto ohledu irelevantní a jejich nezohlednění nelze interpretovat jako výraz přepjatého formalismu při aplikaci práva. Snaha stěžovatele, aby správní orgány v řízení o správním vyhoštění zohlednily okolnosti mající původ v jiném správním řízení, proto nemohla obstát, neboť žalovaná je skutečně výsledkem řízení o prodloužení dlouhodobého pobytu vázána a nepřísluší jí přezkoumávat jeho správnost či zákonnost (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 6. 2014, č. j. 2 As 52/2013 – 69, srovnej též rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 4. 2012, č. j. 4 As 5/2012 – 22).

[30] Jak již bylo uvedeno výše, správní vyhoštění však nelze uložit, pokud by takové rozhodnutí bylo nepřiměřené ve smyslu § 119a odst. 2 ve spojení s § 174a zákona o pobytu cizinců. Podle prvního z uvedených ustanovení nelze rozhodnutí o správním vyhoštění podle § 119 zákona o pobytu cizinců vydat, pokud by jeho důsledkem byl nepřiměřený zásah do soukromého nebo rodinného života cizince. Ustanovení § 174a zákona o pobytu cizinců při ukládání správního vyhoštění zakládá správním orgánům povinnost zhodnotit zejména závažnost nebo druh protiprávního jednání cizince, délku pobytu cizince na území, jeho věk, zdravotní stav, povahu a pevnost rodinných vztahů, ekonomické poměry, společenské a kulturní vazby navázané na území a intenzitu vazeb ke státu, jehož je cizinec státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, ke státu jeho posledního trvalého bydliště.

[31] Stěžovatel se dopustil protiprávního jednání spočívajícího v pobytu na území České republiky bez platného oprávnění, což bylo žalovanou prokázáno a stěžovatel tuto skutečnost relevantním způsobem nerozporoval. Správní vyhoštění bylo vzhledem ke krátké době trvání pobytu bez povolení uloženo žalovanou na dobu 6 měsíců, žalovaná i městský soud vzaly v potaz také celkovou délku pobytu stěžovatele na území České republiky (od roku 2007).

[32] Nejvyšší správní soud přisvědčuje také názoru o neexistenci těsné vazby k České republice, kde stěžovatel žije sám, jeho manželka i syn žijí ve Vietnamu. Sám stěžovatel uvedl, že nemá na území České republiky žádné vazby. Se syny z prvního manželství, kteří žijí

ve Spolkové republice Německo, stěžovatel dle svého tvrzení dlouhodobě nežije (již téměř deset let). Po rozvodu prvního manželství v roce 1996 se stěžovatel ze Spolkové republiky Německo odstěhoval a se syny neudrží pravidelný kontakt, rodinný život tedy nevedou. Samotná skutečnost, že stěžovatel má dva syny, kteří žijí na území členského státu Evropské unie, nemůže být dostatečná pro tvrzení nepřiměřenosti rozhodnutí o správním vyhoštění. Fakticky se totiž na styku stěžovatele s jeho syny nic nezmění. Oproti tomu má stěžovatel dostatečnou vazbu na Vietnamskou socialistickou republiku, kde žije jeho současná manželka a jejich společný syn, u nichž byl ještě v roce 2013 na dovolené. Nejvyšší správní soud se ztotožňuje s názorem městského soudu, že stěžovatel má dostatečné zázemí pro návrat do Vietnamu.

[33] Správní vyhoštění (jakkoliv se nejedná o opatření trestní povahy) má pro osoby, kterým je toto opatření ukládáno, negativní důsledky. Vždy je nutné, aby bylo zhodnoceno, zda jsou v dané věci negativní důsledky přiměřené povaze protiprávního jednání osoby, které je správní vyhoštění ukládáno. Ve věci stěžovatele žalovaná i městský soud důsledným způsobem zhodnotily otázky přiměřenosti dopadů správního vyhoštění na stěžovatele. Jeho protiprávní jednání bylo prokázáno, byla zohledněna délka jeho neoprávněného pobytu, celková délka jeho pobytu na území České republiky, jeho zdravotní stav (který je dle vlastních slov stěžovatele dobrý) i věk (stěžovatel se narodil dne X). Byly zkoumány rodinné, ekonomické, společenské a kulturní vazby navázané na území České republiky, které jsou zcela minimální (stěžovatel neuvedl žádnou jinou relevantní skutečnost, než to, že byl v České republice ekonomicky činný). Naproti tomu lze mít za to, že stěžovatel má dostatečné zázemí ve Vietnamské socialistické republice, zejména proto, že tam žije jeho současná manželka a syn. U stěžovatele nebyly prokázány překážky, které by zamezily jeho vycestování z České republiky. Ze všech shora uvedených důvodů není uložení správního vyhoštění stěžovateli nepřiměřeným ve smyslu shora citovaných zákonných ustanovení.

IV. Závěr a náklady řízení

[34] Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že stěžovatelem uplatněné kasační námitky nejsou ve vztahu k napadenému rozsudku městského soudu důvodné. Protože v řízení neshledal ani jiné nedostatky, ke kterým podle § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s. přihlíží z úřední povinnosti, kasační stížnost podle § 110 odst. 1, věty poslední, s. ř. s. zamítl.

[35] Vzhledem k tomu, že Nejvyšší správní soud rozhodl bezprostředně po shromáždění podkladů ve věci samé, nerozhodoval již o žádosti o přiznání odkladného účinku podané kasační stížnosti.

[36] O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto v souladu s ustanovením § 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s ustanovením § 120 s. ř. s. Stěžovatel neměl ve věci úspěch, a proto nemá právo na náhradu nákladů řízení; žalované v řízení o kasační stížnosti nevznikly náklady nad rámec její úřední činnosti.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 5. března 2015

JUDr. Radan Malík
předseda senátu